

TE GAST IN

Suriname

Maak kennis met het échte leven!

TE GAST IN **Suriname**

Samenstelling en redactie

Kees van Teeffelen

Uitgeverij Informatie Verre Reizen

Colofon

Uitgave

Informatie Verre Reizen VOF

Postbus 1504, 6501 BM Nijmegen

T 024-355 25 34

E info@tegastin.nl

I www.tegastin.nl

Samenstelling en redactie, Kees van Teeffelen

Foto omslag, Bart Co/iStockphoto.com

Vormgeving, Mike van de Mortel

Druk, 6^e herziene druk, mei 2018

ISBN 978-94-6016-082-0

Andere uitgaven TE GAST IN:

Indonesië • Thailand • Myanmar • Vietnam • Cambodja • China • Japan • Nepal • India • Bhutan • Sri Lanka • Egypte • Marokko • Turkije* Jordanië • Iran • Oman • Israel & Palestijnse gebieden • Ethiopië • Tanzania • Zuid-Afrika • Costa Rica & Panama • Cuba • Colombia • Peru & Bolivia • Argentinië & Chili • Rusland & Oekraïne • Australië • Nieuw-Zeeland

© 2018 Informatie Verre Reizen VOF

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm, internet of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande toestemming van de auteurs en de uitgever.

Deze uitgave werd met de meeste zorg samengesteld. Indien deze toch onjuistheden blijkt te bevatten, kunnen uitgever en auteurs daarvoor geen aansprakelijkheid aanvaarden.

Inhoud

Slenteren door Paramaribo Diederik Samwel	5
Voor elke gelovige wat wils Armand Sniijders	12
Op pad voor planten en kruiden Maja Haanskorf	18
Op de fiets door Commewijne Diederik Samwel	23
Genoeg talent maar nog geen WK Diederik Samwel	30
Museum voor behoud marroncultuur Maja Haanskorf	36
Het best bewaarde muziekgeheim Diederik Samwel	42
Goudkoorts in de jungle Karin Anema	46
Moengo als culturele trekpleister Diederik Samwel	52
Wayana tussen wal en schip Maja Haanskorf	54
Expeditie naar het binnenland Harry Schuring	60
Reisinformatie	67
Verdere informatie	80

Historisch overheidsgebouw in centrum van Paramaribo – Foto: Frank van den Bergh/iStock.com

Slenteren door Paramaribo

De hoofdstad van Suriname is met ruim 250.000 inwoners niet bepaald groot, wel uitgestrekt. Hoogbouw ontbreekt in Paramaribo en de meeste huizen staan op een ruim erf. De bewoners zijn afkomstig uit alle windstreken en zorgen voor een kleurrijke en boeiende mengeling van culturen. Neem de tijd om de warme, hartelijke sfeer te proeven. Bijvoorbeeld door een stadswandeling te maken en de terrassen te verkennen.

Dan valt een ochtendwandeling door het centrum aan te raden. Al snel ontdek je de fraaie monumentale panden, de verrassende kleurencombinaties van *faya lobi* en bougainville, de handgeschilderde schaafigskarren en reclame-uitingen en de ruisende Palmentuin. Ook middenin de stad blijkt de kleur groen zich in talloze schakeringen te presenteren.

Paramaribo lijkt misschien vrij druk maar je komt er gauw genoeg achter dat het tempo zich heeft aangepast aan de temperatuur. Loop zelf ook niet te hard van stapel. Gebeurt dat per ongeluk toch dan zijn er genoeg terrasjes om op adem te komen. Wie daarbij goed inhaleert, raakt nog nieuwsgieriger. De tropenlucht is licht gekruid, met een zoetig aroma erdoorheen. Waarschijnlijk staan ze verderop al in de keuken maar het kunnen ook de planten, bloemen en vruchten zijn. Een beetje erf en de *birambi's*, kersen en *bacoven* (bananen) hangen er voor het grijpen. Ook in de tuin van appartement, guesthouse of hotel.

Op de fiets door Commewijne

Sinds 2000 verbindt de imposante Jules Wijdenboschbrug het plantagedistrict Commewijne met Paramaribo. De toenmalige president die de brug zijn naam verleende, hoopte er vlak na de grootse opening de parlementsverkiezingen mee te winnen maar dat mislukte faliekant. Het betekende wel een revolutie voor de bewoners aan de overkant van de Surinamerivier.

Die waren voortaan niet meer aangewezen op de pont vanuit Meerzorg waar zich 's ochtends en 's avonds lange rijen vormden. De 55 meter hoge 'Bosjebrug' zorgde bovendien voor een snelle ontwikkeling van het district. Zo verrees op weg naar het plaatsje Nieuw Amsterdam de chique woonwijk Palm Village en vestigden zich tal van ondernemers aan de overkant. Tegelijkertijd werden verschillende plantages in oude glorie hersteld. Inclusief de productie van koffie en citrusvruchten.

Om een echte indruk van Commewijne te krijgen is een dagtrip vanuit Paramaribo eigenlijk niet genoeg. Wie iets van de koloniale geschiedenis wil meekrijgen, hoort op zijn minst een paar plantages te bezoeken en een wandeling door het openluchtmuseum van Fort Nieuw Amsterdam te maken. Verder kent het district een rijk en gevarieerd aanbod aan natuurschoon. Van de zwampgebieden dicht tegen de kust tot de bossen rond kreek en rivieren. Daarnaast kun je in het seizoen – van februari tot half augustus – meemaken hoe reuzenschildpadden op de stranden van Matapica hun eieren komen leggen.

Suikerfabriek Mariënborg – Foto: Harry Schuring

werden verbouwd. Vanaf de vestingmuren kijk je uit over het punt waar Suriname- en Commewijnerivier samenvloeien en uitmonden in de oceaan.

In het museum herinneren kanonnen, kruithuis en kazerne aan het voormalige verdedigingsfort. De gevangenis die nog tot eind jaren zestig in gebruik was, biedt plaats aan steeds wisselende exposities, terwijl buiten in het weekend geregeld Javaanse, Hindoestaanse of inheemse dansen worden opgevoerd.

In de tuin verwijst een gigantische koperen schaal naar de grootschalige suikerproductie in het gebied. Hier liepen tot slaaf gemaakte arbeiders dag in dag uit omheen om met levensgrote stokken om de op houtvuur gekookte, stroopachtige substantie in beweging te houden. Dit mensonterende werk zou overbodig worden met de komst van de suikerfabriek op Mariënborg. De fabriek, waar de bomen al jaren dwars door de gevel groeien, staat een paar kilometer verderop.

Niet ver van het fort kom je op het 24 kilometer lange fietspad langs de noordelijke oever van de Commewijnerivier die parallel loopt aan de Atlantische Oceaan. Dit oorspronkelijke Plantagepad bestaat al een paar honderd jaar maar bleek al jaren voor meer dan de helft onbegaanbaar. Op nogal wat plaatsen was het wegdek zo goed als onvindbaar terwijl zeker zes bruggen waren vergaan. Begin 2018 is met buitenlandse subsidiegelden een begin gemaakt met de rehabilitatie van het fietspad, zoals ze in Suriname een opknapbeurt noemen.

Over het autovrije pad kom je eerst langs plantage Rust en Werk, waar tegenwoordig zowel een veehouderij als een garnalenkwekerij is gevestigd. Van daaruit ga je door naar de plantages Johanna Margaretha, Frederiksdorp, Mariënbosch, Kroonenburg, Mon Souci, Hecht en Sterk om, vooropgesteld

Reisinformatie

Ambassades

Communicatie

Documenten

Douane

Elektriciteit

Eten en drinken

Feestdagen

Foien

Fotograferen

Geld

Gezondheid

Klimaat

Kranten en tijdschriften

Omgangsvormen

Openingstijden

Souvenirs

Taal

Tijdverschil

Veiligheid

Websites

Verdere informatie

Boeken

TE GAST IN **Suriname**

De landenuitgaven TE GAST IN bevatten artikelen van meerdere auteurs die een speciale band hebben met een land. Zij schrijven op levendige wijze en met kennis van zaken over onderwerpen die hen na aan het hart liggen. Het geeft een opmerkelijk goed inzicht in de levenswijze en omgangsvormen van de bewoners van het land. Bovendien bevat elke uitgave nuttige reistips. Een aanrader voor iedereen die interesse heeft voor verre landen en wil weten wat er achter de schermen gebeurt.

Iets meer dan een half miljoen inwoners telt Suriname. Het is vier keer zo groot als Nederland. En het is er altijd warm. In het vochtige tropische klimaat groeit een weelde aan planten en bomen. Op de markt liggen de lekkerste vruchten. Hoofdstad Paramaribo is een swingende, zwoele smeltkroes van culturen, maar toch eerder een provinciestad dan een metropool. We verkennen de monumentale binnenstad en eten rijst-kip-pom aan de Waterkant. We luisteren naar een mengelmoes van muziekstijlen en verbazen ons over de vele religies. We bezoeken het nabijgelegen Commewijne, het gebied waar Nederlanders koffie- en suikerplantages dreven op basis van slavenarbeid. In het binnenland ontmoeten we marrons die zich enthousiast inzetten voor het behoud van de Saramaccaanse cultuur. En we gaan op expeditie naar het tropisch regenwoud. We maken tochten per korjaal, eten verse vis uit de rivier en drinken een cassaveborrel bij de indianen.

'TE GAST IN *is het ultieme voorpretboekje*'
Flying Dutchman Magazine

www.tegastin.nl